

Bærekraftsarbeid er fullt av dilemmaer, skriver Katharina Th. Bramslev

15-01-2024 15:20 CET

Bærekraftsarbeid er fullt av dilemmaer

Vi går inn i et år med høye forventninger om å levere på alle tre pilarer av bærekraft. De fleste ønsker å levere best mulig på kravene og forventningene, men møter en rekke dilemmaer der ulike bærekraftshensyn løpende må veies opp mot hverandre. Ikke minst gjelder det å unngå røde tall og sikre arbeidsplasser, samtidig som selskapet skal omstille seg og levere på strengere miljøkrav.

I 2022 vedtok EU et nytt direktiv om bedrifters bærekraftsrapportering (CSRD). Direktivet trer i kraft i Norge med [krav om rapportering for regnskapsåret 2024](#) for de største virksomhetene. Nå må store selskap gjøre grundige aktsomhetsvurderinger, sette mål for forbedring og vise i sine planer hvordan målene skal nås. Det er tidkrevende og kan føre til behov for

at selskapet må gjennomføre større investeringer for å redusere miljøpåvirkning. I juli 2022 trådte "[åpenhetsloven](#)" i kraft. Den sier at store selskap må gi en oversikt over hvordan de påvirker menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Vår sektor importerer svært mange produkter og det kan være krevende å få nok informasjon om produksjonsforhold for alle disse produktene.

En utvikler kan for eksempel stå i flere bærekraftsdilemmaer hvis selskapet vil installere i solceller på bygget. Kraft fra egne solceller reduserer strømregningen, gir bedre energimerke og dermed bedre betingelser for grønne lån, og det frigjør elektrisk kraft i offentlig kraftnett. Samtidig ønsker utvikler å holde investeringskostnader nede. Dersom solcellene leveres fra et lavkostland kan det bli krevende å fremskaffe dokumentasjon på at krav til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold er oppfylt. Klimagassutslipp ved produksjon av solcellene kan være høyere i rimelige produkter enn dyrere produkter.

[Rapportering i henhold til EUs taksonomi](#) er også et nytt krav som treffer mange offentlige og private selskap, enten direkte eller indirekte. Kun de største selskapene er rapporteringspliktige i henhold til taksonomien, men kriteriene blir også brukt for tildeling av FoU- og innovasjonsmidler og grønne lån, og taksonomien påvirker dermed flere enn de som er direkte rapporteringspliktige.

EU-taksonomien kan også gi bærekraftsdilemmaer for de selskapene som ønsker å vise samsvar. For eksempel må eksisterende bygg vise at det har et svært lavt energibehov for å tilfredsstille taksonomien. En byggeier som ønsker en byggportefølje med taksonomiverifiserte bygg, kan ende med å rive bygg som ikke klarer taksonomiens energikrav. Men ut fra et klimaperspektiv er det nesten alltid bedre å bevare fremfor å rive, og det er alltid bedre å bevare for å redusere ressursbruk.

Mange selskap i vår næring sliter økonomisk og må spare kostnader der de kan. Men god økonomistyring betyr også å ta høyde for en «overgangsrisiko» til lavutslippsamfunnet. Det vil si å investere i kunnskap og teknologi for å være attraktiv i et kommende marked. Et entreprenørselskap kan velge å investere i grønn teknologi for å forberede seg på varslede miljøkrav fra kunder, men hvis den faktiske etterspørselen ikke kommer raskt nok, kan dagens lave marginer ikke bære slike omstillingskostnader og selskapet kan ende med å gå konkurs.

Det er ingen enkle svar på disse dilemmaene, men tre tiltak jeg tror vil hjelpe er:

1. Vi må ha et tettere samarbeid mellom bygg- og anleggsnæringen og de som utformer rammebetingelsene, spesielt mellom byggenæringen og myndigheter og finansnæringen. Rammebetingelser bør ta utgangspunkt i kunnskap om hvilke krav som er gjennomførbare og hva som gir mest miljø per krone. Vi har for eksempel spilt inn at både EU-taksonomien og byggteknisk forskrift bør vurdere egne energikrav for eksisterende bygg.
2. Det offentlige må ta på seg den gule ledertrøyen og skape en større etterspørsel etter grønne løsninger, så det lønner seg for bedriftene å investere i grønn kunnskap og teknologi allerede nå.
3. Vi trenger en rapporteringspraksis med trippel bunnlinje for alle selskap, som omfatter både finansielle, miljømessige og sosiale inntekter og utgifter. Da blir balansen mellom hensynene med i alle diskusjoner og ledere blir målt på mer enn kortsiktig inntjening fra styre, eiere og investorer.

Grønn Byggallianse arbeider for at de tre tiltakene nevnt over gjennomføres så raskt som mulig. Vi ønsker også velkommen en åpen debatt der dilemmaer mellom bærekraftshensyn løftes opp og diskuteres. Som interesseorganisasjon for bærekraft og ikke en næringspolitisk aktør, har vi en nøytral rolle når vi setter dilemmaene på dagordenen. Vi ønsker å være en arena der ledere kan drøfte disse vanskelige avveiningene for å lettere gjøre egne valg, og vi vil utover året invitere til nettopp dette.

Grønn Byggallianse jobber for at bærekraft skal bli det selvfølgelig valget i bygg-, anlegg- og eiendomssektoren.

Vi er en uavhengig og non-profit medlemsforening for offentlige og private virksomheter fra hele verdikjeden.

Kontaktpersoner

Morten Nordskog

Pressekontakt

Kommunikasjonssjef

Politikk og kommunikasjon

Morten.Nordskog@byggalliansen.no

901 800 27

Katharina Th. Bramslev

Pressekontakt

Daglig leder

katharina.bramslev@byggalliansen.no

+47 977 58 897